

sygn. akt V GC 960/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 maja 2018 r.

Sąd Rejonowy w Olsztynie, Wydział V Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: ASR Dagmara Wilczyńska

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Anna Zaporowska

po rozpoznaniu w dniu 30 maja 2018 r. w Olsztynie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) sp. z o.o. z siedzibą w B.

przeciwko (...) S.A. z siedzibą w K.

o zapłatę

I. oddala powództwo;

II. zasądza od powoda (...) sp. z o.o. z siedzibą w B. na rzecz pozwanego (...) S.A. z siedzibą w K. kwotę 1.834,00 zł (jeden tysiąc osiemset trzydzieści cztery zł zero gr) tytułem zwrotu kosztów procesu w tym kwotę 1.800,00 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

ASR Dagmara Wilczyńska

Sygn. akt V GC 960/18

UZASADNIENIE

W sprawie toczącej się przed Sądem Rejonowym w Olsztynie – sygn. akt V GC 3355/17 - (...) S.A. z siedzibą w K. wniósł o zasądzenie od (...) sp. z o.o. z siedzibą w B. na rzecz U. sp.j. K. s-ka z siedzibą w B. kwoty 67.318,87 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od:

a) kwoty 25.206,96 zł od dnia 5 kwietnia 2017 r. do dnia zapłaty;

b) kwoty 18.608,71 zł od dnia 14 kwietnia 2017 r. do dnia zapłaty;

c) kwoty 23.503,20 zł od dnia 23 kwietnia 2017 r. do dnia zapłaty

oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz strony powodowej kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Jako żądanie ewentualne wskazano nakazanie pozwanej uiszczenia ww. należności Komornikowi sądowemu przy SR w Legionowie L. C. – prowadzącemu pod sygn. akt KM 1848/17 sprawę egzekucyjną z wniosku powoda (jako wierzyciela) przeciwko U. K. i S-ka sp.j. z siedzibą w B. lub do depozytu sądowego.

W uzasadnieniu pozwu (...) S.A. wskazała, iż prawomocnym nakazem zapłaty z dnia 17 marca 2017 r. Sąd Okręgowy w Katowicach nakazał spółce (...) sp.j. K. s-ka z siedzibą w B. zapłatę stronie powodowej kwoty 147.958,80 zł wraz z odsetkami liczonymi jak w nakazie oraz kwoty 5.467,00 zł tytułem kosztów procesu. (...)złożyła wniosek o

wszczęcie postępowania zabezpieczającego przeciwko spółce (...) z ograniczeniem do kwoty 137.958,80 zł wraz z odsetkami i kosztami procesu. Postępowanie zabezpieczające zostało przekształcone w postępowanie egzekucyjne. W toku postępowania egzekucyjnego, organ egzekucyjny pismem z dnia 19 maja 2017 r. dokonał zajęcia wierzytelności przysługujących spółce (...) sp.j. K. s-ka z siedzibą w B. od pozwanej ((...) sp. z o.o. z siedzibą w B.). (...) S.A. wskazała, iż zgodnie z art. 887 § 1 kpc z mocy samego zajęcia wierzyciel może wykonywać wszelkie prawa i roszczenia dłużnika. Powódka – jako wierzyciel egzekwujący od U. sp.j. wnosi powództwo przeciwko spółce (...) sp. z o.o. tj. przeciw trzeciodłużnikowi, którego zobowiązania wobec U. sp.j. zostały zajęte w opisanym postępowaniu egzekucyjnym. Podała, iż powództwo znajduje opracie w art. 902 w zw. z art. 887 kpc. Powód wskazał, iż mając na względzie postanowienia art. 887 § 2 kpc przypozywa dłużnika – U. K. i s-ka sp.j. z siedzibą w B. oraz wniósł o wezwanie strony pozwanej, aby podała tut. Sądowi wszystkich innych wierzycieli, na rzecz których dochodzona wierzytelność również została zajęta, a następnie o zawiadomieniu tych wierzycieli o tym postępowaniu. (...) S.A. wskazała, iż dochodzona pozwem kwota 67.318,87 zł stanowi sumę należności głównych z faktur VAT, zaś stwierdzone fakturami należności przysługują U. sp.j. od pozwanej w związku z dostawą towarów wyspecyfikowanych na przedmiotowych fakturach. WW. faktury nie zostały uregulowane (k. 3- 6 w aktach sprawy V GC 3355/17).

W odpowiedzi na pozew (...) sp. z o.o. z siedzibą w B. wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie na jej rzecz kosztów procesu. Pozwana podniosła zarzut potrącenia z wierzytelnością dochodzoną przez powoda kwoty 14.572,09 zł wynikającej z faktur VAT nr (...). Ponadto w odpowiedzi na pozew, pozwana wniosła przeciwko powodowi – (...) S.A. powództwo wzajemne domagając się zasądzenia kwoty 8.748,62 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od:

a) kwoty 3.553,62 zł od dnia 2 lipca 2017 r do dnia zapłaty;

b) kwoty 5.195,00 zł od dnia 1 lipca 2017 r. do dnia zapłaty

oraz kosztami procesu.

B. sp. z o.o z siedzibą w B. wskazała, iż ww. kwota stanowi wierzytelność przysługującą jej od spółki (...) sp.j. K. s-ka z siedzibą w B. z tytułu umów sprzedaży (k. 2-5) .

Postanowieniem z dnia 17 kwietnia 2018 r. Sąd wyłączył do odrębnego rozpoznania sprawę z powództwa wzajemnego (...) sp. z o.o. z siedzibą w B. przeciwko (...) S.A. z siedzibą w K. o zapłatę kwoty 8.748,62 zł (k. 93 – w aktach sprawy V GC 3355/17).

W odpowiedzi na pozew (powództwo wzajemne) pozwana spółka – (...) S.A. wskazała, iż wnosi o oddalenie powództwa oraz zasądzenie od powoda na jej rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego. W uzasadnieniu wskazała, iż to nie (...) S.A. była stroną umowy sprzedaży, jakichkolwiek kwot wynikających ze wskazanych w pozwie wzajemnym transakcji sprzedaży. (...) zaprzeczyła, aby była zobowiązana wobec (...) sp. z o.o. do zapłaty dochodzonych kwot na jakiegokolwiek innej podstawie prawnej. Pozwana wskazała, iż skorzystanie przez nią w toku postępowania toczącego się pod sygn. akt V GC 3355/17 z uprawnienia wynikającego z treści art. 887 § 1 kpc, w żaden sposób nie wpływa na sferę materialną zgłaszanych roszczeń objętych zarówno powództwem głównym i powództwem wzajemnym, w szczególności nie czyni (...) S.A. dłużnikiem spółki (...) (k. 15-18).

Sąd Rejonowy ustalił, co następuje.

(...) sp. z o.o. z siedzibą w B. zawarła ze spółką (...) sp.j. K. s-ka z siedzibą w B. umowę sprzedaży materiałów budowlanych. W związku z dokonaną sprzedażą (...) sp. z o.o. z siedzibą w B. wystawiła nabywcy U. sp.j. K. s-ka z siedzibą w B. następujące faktury:

a) fakturę VAT nr (...) z dnia 20 kwietnia 2017 r. na kwotę 7.217,00 zł, z terminem płatności określonym na 20 maja 2017 r.;

- b) fakturę VAT nr (...) z dnia 27 kwietnia 2017 r. na kwotę 7.355,09 zł z terminem płatności określonym na 27 maja 2017 r.;
- c) fakturę VAT nr (...) z dnia 1 czerwca 2017 r. na kwotę 3.553,62 zł, z terminem płatności określonym na 1 lipca 2017 r.;
- d) fakturę VAT nr (...) z dnia 31 maja 2017 r. na kwotę 5.195,00 zł, z terminem płatności określonym na 30 czerwca 2017 r..

(bezsporne, nadto: faktury Vat k. 7-8)

Prawomocnym nakazem zapłaty z dnia 17 marca 2017 r. Sąd Okręgowy w Katowicach nakazał spółce (...) sp.j. K. s-ka z siedzibą w B. zapłatę na rzecz (...) S.A. z siedzibą w K. kwoty 147.958,80 zł wraz z odsetkami liczonymi jak w nakazie oraz kwoty 5.467,00 zł tytułem kosztów procesu. (...) S.A. na podstawie ww. nakazu złożyła wniosek o wszczęcie postępowania zabezpieczającego przeciwko spółce (...) z ograniczeniem do kwoty 137.958,80 zł wraz z odsetkami i kosztami procesu. Postępowanie zabezpieczające zostało przekształcone w postępowanie egzekucyjne. W toku postępowania egzekucyjnego, organ egzekucyjny pismem z dnia 19 maja 2017 r. dokonał zajęcia wierzytelności przysługujących spółce (...) sp.j. K. s-ka z siedzibą w B. od (...) sp. z o.o. z siedzibą w B., a wynikających z faktur:

- a) (...) z dnia (...)r. na kwotę 25.206,96 zł, z terminem płatności określonym na 4 kwietnia 2017 r.;
- b) (...) z dnia (...) r. na kwotę 18.608,71 zł, z terminem płatności określonym na 13 kwietnia 2017 r.;
- c) (...) z dnia (...)r. na kwotę 23.503,20 zł, z terminem płatności określonym na 22 kwietnia 2017 r.;

Pismem z dnia 26 października 2017 r. (...) S.A. z siedzibą w K. wezwała (...) sp. z o.o. z siedzibą w B. do zapłaty kwoty 67.318,87 zł wraz z należnymi odsetkami, wskazując, iż na powyższą kwotę składają się wierzytelności przysługujące spółce (...) i s-ka sp.j. zajęte przez Komornika sądowego prowadzącego postępowanie egzekucyjne z wniosku (...) S.A. przeciwko U. K. i s-ka sp.j., wskazując, iż żądana kwota winna być wpłacona na rachunek Komornika Sądowego w terminie do dnia 2 listopada 2017 r.

(bezsporne, nadto: dokumenty zgromadzone w aktach sprawy V GC 3355/17 k. 3-25)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił, na podstawie dokumentów prywatnych zgromadzonych w aktach sprawy, których prawdziwości nie kwestionowała żadna ze stron, a i Sąd nie znalazł podstaw by czynić to z urzędu. Ustalenia poczynione zostały także w oparciu o dokumenty urzędowe, tj. – nakaz zapłaty wydany przez SO w Katowicach oraz na podstawie zaświadczenia z dnia 24 lipca 2017 r. wydanego w trybie art. 887 § 1 kpc w zw. z art. 902 kpc.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje.

Roszczenie powoda nie zasługiwało na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności wskazać należy, iż w sprawie prowadzonej przed tut. Sądem o sygn. akt V GC 3355/17, po stronie powodowej występował inny podmiot niż faktyczny wierzyciel spółki (...). Taka konfiguracja możliwa była na gruncie art. 887 kpc w zw. z art. 902 kpc.

Zgodnie z art. 887 § 1 kpc, z mocy samego zajęcia wierzyciel może wykonywać wszelkie prawa i roszczenia dłużnika. Na żądanie wierzyciela komornik wydaje mu odpowiednie zaświadczenie. Wierzyciel wnoszący powództwo przeciwko dłużnikowi zajętej wierzytelności powinien przypoznać dłużnika, przeciwko któremu toczy się postępowanie egzekucyjne (art. 887 § 2 w zw. z art. 902 kpc).

Na mocy dokonanego zajęcia spółka (...) S.A. jako wierzyciel, który z mocy zajęcia wszedł we wszystkie prawa i roszczenia dłużnika U. sp.j. K. s-ka z siedzibą w B. (dalej jako U. sp.j.), był uprawniony do podjęcia wszelkich czynności zmierzających do zaspokojenia wynikających z tytułu wykonawczego należności, w tym, w ramach uprawnień

procesowych mógł dochodzić roszczeń przysługujących dłużnikowi egzekwowanemu wobec podłużnika, tj. wobec pozwanego w sprawie V GC 3355/17 - (...) sp. z o.o. z siedzibą w B..

Skutkiem zajęcia wierzytelności jest tzw. podstawienie wierzyciela egzekwującego w prawa dłużnika egzekwowanego, które jednak nie oznacza wstąpienia w prawa materialne dłużnika, tj. nabycia tych praw, tylko powoduje, że wierzyciel ma możliwość wykonywania uprawnień przysługujących dłużnikowi, niezależnie od woli dłużnika. Artykuł 887 kpc stanowi podstawę działań wierzyciela, zmierzających do dochodzenia w procesie przysługujących dłużnikowi należności. Na skutek zajęcia wierzytelności dłużnika egzekwowanego, wierzyciel wstępuje w prawa dłużnika i może wykonywać przysługujące mu roszczenia, a w szczególności może wnieść powództwo przeciwko dłużnikowi dłużnika egzekwowanego. Wierzyciel (...) S.A.) jako powód w sprawie V GC 3355/17 dochodził roszczeń na rzecz swojego dłużnika (U. sp.j.). Wierzyciel egzekwujący bowiem w procesie wytoczonym przeciwko dłużnikowi zajętej wierzytelności powinien żądać zasądzenia dochodzonej należności na rzecz dłużnika egzekwowanego jako strony uprawnionej materialnie, a nie na swoją rzecz (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 stycznia 2017 r. sygn. IV CSK 232/16).

Tak wytoczone powództwo, tj. powództwo wytoczone przez wierzyciela egzekwującego przeciwko dłużnikowi zajętej wierzytelności, stanowi przypadek substytucji procesowej (podstawienia procesowego). Przypadek podstawienia procesowego na gruncie powołanych przepisów dotyczy jednakże jedynie uprawnień procesowych, nie zmienia bowiem pierwotnych stron stosunku zobowiązaniowego.

W ocenie Sądu roszczenie o zapłatę kwoty 8.748,62 zł z tytułu transakcji sprzedaży spółce (...) materiałów budowlanych, winno być skierowane przeciwko stronie materialnie zobowiązanej do zapłaty owej należności, a więc przeciwko spółce (...). To strony pierwotnego stosunku zobowiązaniowego (strony materialnie uprawnione i zobowiązane z tytułu umowy sprzedaży) tj. spółkę (...) i spółkę (...) łączyła umowa sprzedaży, w ramach której (...) sp. z o.o. sprzedał spółce (...) materiały budowlane, a transakcje te zostały następnie odzwierciedlone w treści przedłożonych do niniejszego pozwu faktur nr (...).

Samo zaistnienie tzw. podstawienia procesowego, nie oznacza, iż to spółka (...) S.A. stała się z mocy zajęcia dłużnikiem materialnym spółki (...). Skutki podstawienia procesowego nie sięgają tak dalece, nie sięgają bowiem kwestii materialnych, a dotyczy jedynie jak wskazano pozyskania legitymacji czynnej w ramach powództwa o zapłatę przeciwko trzeciodłużnikowi. Skutki zajęcia i wywodzone z tego uprawnienia oscylują zatem wokół praw procesowych i ograniczają się o czynności zmierzających do zaspokojenia wierzyciela. Z pewnością konsekwencją zastosowania art. 887 w zw. z art. 902 kpc nie jest zmiana podmiotowa w relacji pierwotnej. Strona uprawniona i zobowiązana z racji danego stosunku prawnego pozostaje w dalszym ciągu odpowiednio uprawniona lub zobowiązana materialnie. Jak słusznie wskazał pozwany, skorzystanie z uprawnienia wynikającego z art 887 § 1 kpc w żaden sposób nie wpływa na sferę materialnoprawną zgłaszanych roszczeń objętych czy to powództwem w sprawie V GC 3355/17 czy też objętych przedmiotowym powództwem, zaistniałym w ramach wniesionego powództwa wzajemnego. W szczególności nie czyni spółki (...) dłużnikiem spółki (...) w zakresie dochodzonych przedmiotowym pozwem roszczeń. Powód nie wykazał także, aby pozwana spółka wstąpiła materialnie w prawa dłużnika – spółki (...) sp.j. na innej podstawie prawnej. (choćby przykładowo, przez przejęcie długu). Inaczej mówiąc, w przedmiotowej sprawie pozwana (...) S.A. nie miała legitymacji biernej.

Mając na względzie powyższe, na podstawie powołanych przepisów powództwo oddalono.

O kosztach procesu orzeczono jak w pkt II wyroku na podstawie art. 98 § 1 kpc. Pozwany wygrał proces w całości. Łącznie poniesione przez pozwanego koszty wyniosły kwotę 1.834,00 zł, na którą składały się wynagrodzenie pełnomocnika w kwocie 1.800,00 zł, ustalone na podstawie § 2 pkt 4 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych i 34 zł opłaty skarbowej za pełnomocnictwa przedłożone w sprawie.

ASR Dagmara Wilczyńska